

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

4., 7-10. évfolyamos tanulóknek

Az idei tanévben kilencedik alkalommal hirdettük meg az Országos Lotz János szövegértési és helyesírási versenyt 4., 7-8. évfolyamos diákoknak, s elsőként 9-10.-es diákoknak. A verseny ötletgazdája és az első év feladatainak összeállítója jómagam voltam. Először csak Tolna, Baranya és Somogy megyében hirdettük meg a versenyt, de a sok jelentkező, a jó tapasztalatok és visszajelzések hatására a következő évben országos versenyt hirdettünk. Az egyre több jelentkező és a megnövekedett szervezői feladatok miatt felkértem kollégáimat, hogy segítsenek a feladatok összeállításában. Kutnyánszkykyné Bacskai Eszter, a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium magyar munkaközösségének vezetője vállalta a szövegértési feladatok megszerkesztését, Unti Judit magyar szakos kolléganők pedig a nyelvtani tesztek kidolgozója. Jómagam a tollbamondásokat szerkesztem. Évek óta Tóth Katalin, a Deák Téri Evangélikus Gimnázium magyar munkaközösségének tagja, több kiadvány szerkesztője vállalja a feladatok lektorálását.

A verseny célja egyrészt a magyar nyelv ápolása, a szövegértés mint kulcskompetencia fejlesztése, a helyesírás alaposabb elmélyítése, a tanulók nyelvi érzékenységének fokozása, másrészt dr. Lotz János (1913-1973) világhírű nyelvészprofesszor, az MTA tiszteletbeli tagja, a George Washington Díj kitüntetettje életének és munkásságának széles körben való megismertetése a tollbamondások és szövegértési feladatok segítségével.

További céljaink: a pontos fogalomhasználat kialakítása, a szókincs fejlesztése, a vázlatkészítés fortélyainak elsajátítása, állítások valóságtartalmának vizsgálata, tartalmi összefoglaló készítése, alapvető logikai viszonyok feltárása indoklással (ok-okozati összefüggések). Fontos feladatunknak tartjuk az érvelés fejlesztését, véleményformálást, indoklást a háttértudás mozgósításával, megfigyelési képességek felhasználását, a vizuális kommunikációs szerepek felismerését, a képi és verbális ismeretek összehangolását, nyelvi kreativitás ösztönzését is.

A verseny fordulóiban a tanulók írásbeli feladatokat oldanak meg (tollbamondás, szövegértési, helyesírási feladatok). Az egyes fordulók feladatai 7-9 változatos feladattípust tartalmaznak, melyeket a korosztály iskolarendszerű oktatásához igazítunk. A szövegértési feladatok és tollbamondások szövegei Lotz János életéhez és munkásságához kapcsolódnak.

Az előző évekhez hasonlóan az idén is 3-4000 között mozgott a nevezők létszáma. Az iskolai fordulót 2015. december 10-én írták a diákok saját iskolájukban, közülük 945 fő jutott a megyei illetve fővárosi fordulóba, melyet 30 helyszínen rendeztünk 2016. január 21-én. A megyei feladatokat az országos zsűri egységesen javította, s a legjobb 95 diákot hívtuk meg a március 18-19-én Bonyhádon szervezett országos döntőbe. A kétnapos rendezvényen a kísérő magyar szakos tanároknak dr. Nagy Imre professor emeritus (PTE) tartott előadást, amíg a diákok a versenyfeladatokat írták.

Lotz János nyelvészprofesszor 1923-tól 1931-ig volt gimnáziumunk diákja, életét és munkásságát a gimnázium diákjaival folyamatosan kutatjuk. Kutatásaink során 2009-ben eljutottunk a svéd Stockholm University és az Uppsala University könyvtáraiba, valamint 2014-ben lehetőségünk volt az osakai Kansai Gaidai University könyvtárában lévő 6-8000 db-ból álló Lotz-hagyatékot is megtekinteni.

Bonyhád, 2016. 03. 25.

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó

főszervező